

TOVÁBB

**SOHA TÖBBÉ HÁBORÚT!
SOHA TÖBBÉ FASIZMUST!**

19. ÉVKÖNYV
2022

ÖSSZEFOGÁS A DEMOKRÁCIÁÉRT

2021 őszén első alkalommal került átadásra a MEASZ Egyesült Európáért Díja, melyet Trom András újságíró kapott. (A díj Kocsis András szobrászművész alkotása.)

19. ÉVKÖNYV

2022

**Az Ellenállók Nemzetközi Szövetsége (FIR)
2021. novemberi, berlini VB-ülésének résztvevői
és a német antifasiszta szervezet (VVN-BdA)
képviselői szeretettel köszöntik
az Évkönyv Kedves Olvasóit!**

MEASZ -
ÖSSZEFOGÁS A DEMOKRÁCIÁÉRT

KÉRÉS A 19. ÉVKÖNYV OLVASÓIHOZ!

Kérünk, segíts! A MEASZ túlélését jelenti adófelajánlásod!

TÁMOGASD ANTIFASISZTA KÜZDELMŰNKET!

A MEASZ 2010 óta anyagilag lehetetlen helyzetben van.

A túlélésünkért küzdünk. Mondvacsinált okok miatt kirekesztódtünk az állami pénzforrásokból.

**Kérünk Kedves Olvasó, ha módodban áll, segíts nekünk!
Anyagi támogatásod ma különösen fontos antifasiszta tett!**

Adószámunk: 19019381-1-42

Bankszámlaszámunk:

11600006-00000000-10388514 (Erste Bank)

IMPRESSZUM

*A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége – Összefogás a Demokráciáért
2022. évi évkönyve (ISSN 178 53524) – Szerkesztőségi postacím:*

1701-Budapest, Pf. 244. – Telefon: 00 36 20 922 6664 –

*E-mail: fir@hanti.hu, web: www.antifasiszta.hu – Felelős kiadó: Hanti Vilmos,
elnök – A kiadvány tervezését-kivitelezését a MEASZ elnöksége segítette. –*

*A szerkesztés lezárási ideje: 2021. november eleje – A kiadványban felhasznált
szöveges és fényképes anyagok forrása:*

www.antifasiszta.hu, www.hantivilmos.hu, www.fir.at,

Hanti Vilmos Facebook-oldala.

A hátsó borító színes fotójának forrása: Kunhalmi Ágnes Facebook oldala.

A kiadványhoz a MEASZ tagjai ingyenesen jutnak hozzá!

Szalai Tamás fotóján a csaknem 3,5 méter magas, bronzból készült, békét szimbolizáló nőalak, a kispesztai Szabadság- emlékmű, Tar István (1910–1971) szobrászművész alkotása látható. 1960-ban állították fel a kispesztai városháza előtti téren. Minden esztendő januárjának elején, ezen emlékmű előtt emlékezik a MEASZ a fasiszták elleni, Kispeszt környéki harcokban elesett 38 szovjet katonára. 1945. január 9-e egy nagyon szomorú időszakát zárta le Kispeszt történetének – gondolva az 1944-es első bombázás szörnyűségeire, a kispesztai zsidók elhurcolására, a nyilasterrorra, a Gránit gyár udvarán felállított német ütegre, a bunkerre stb.

HANTI VILMOS ELNÖKI KÖSZÖNTŐJE

Kedves Olvasó!

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége (a MEASZ) 2022-es, 19. évkönyvét tartja a kezében. Remélem, hogy az előttünk álló esztendő demokratikus fordulatot hoz Magyarországnak, s hazánk nem csúszik tovább a szélsőjobb irányába.

Kettős minőségemben köszöntelek benneteket. Egyrészt, mint az Ellenállók Nemzetközi Szövetsége, a FIR elnökeként, másrészt pedig mint a MEASZ vezetőjeként. Amikor világszerte inkább bezárkózunk, amikor sok-sok ember magára marad, amikor sok országban, így hazánkban is, a víruselleni föllépéseket, az emberek félelmeit fölhasználják antihumánus intézkedésekre, a társadalmi egyenlőtlenségek növelésére, akkor nem lehetünk nyugodtak. Ebben a helyzetben is látjuk, a világ hatalmas technikai fejlődése ellenére az ember, az emberiség mennyire sérülékeny. Ki vagyunk téve a demagógiáknak, a populizmusnak, a szélsőjobb térhódításának. Ezért is különösen fontos ebben az időszakban is, hogy hallassuk a hangunkat!

MEASZ 2022

A bezártság mellett hirdetnünk kell a békét, a demokratikus keretek közti párbeszéd szükségességét. A bezártság ellenére is szorgalmaznunk kell a gazdag együttműködések!

1945-ben Európa népei együttélésének új szakasza kezdődött el. A háborúban győztes szövetségesek lefektették a háború utáni európai rend alapjait. Tudnunk kell, hogy 1945-ben szellemi elődeink katonai győzelmet arattak a náci-fasizmus fölött, de mára világos számunkra, a náci-fasizmus embertelen eszméjét nem sikerült elpusztítani. Egyre szükségesebb a szélsőjobb oldali populizmus és demagógia elleni határozott föllépés! Össze kell fogunk az intolerancia, a neonácizmus megnyilvánulásai ellen egy igazságosabb, szolidárisabb világért, ahol embertársaink a társadalomból nem rekesztődnek ki azért, mert más a bőrszínük, a hitük, a kultúrájuk, a véleményük, vagy netán más a nemi identitásuk.

**Filippo Giuffrida Répaci olasz antifasiszta újságíró
2021. november közepén, Berlinben vette át a még
2020-ban odaítélt Radnóti-díját.
(Fotó: Marton Levente)**

MEASZ 2022

Ferenc pápa, aki nemrégiben hazánkban járt, a 2019-ben kiadott enciklikájában, a „Fratelli Tutti” a különbözőséget az élet ajándékának nevezte. Elmondta, hogy soha nem szabad elfelejtenünk az olyan tragédiákat, mint a Holokauszt, Hiroshima és Nagaszaki bombázása, a faji- vallási üldöztetések és etnikai tisztogatások. Emlékeznünk kell rájuk – mondta a pápa –, hogy ne váljunk érzelemmentessé és ne szüntessük meg ez által a kollektív emlékezetet.

A MEASZ elnöksége 2021-ben új elismerést hozott létre, az Egyesült Európáért Díjat, amelyet első alkalommal szeptember 29-én adott át egy kiváló újságírónak, Trom Andrásnak. A MEASZ elnökségének meggyőződése, hogy egy erős, egyesült Európa tud a nemzeti sajátosságok megőrzése mellett a mai kor kihívásainak megfelelően fejlődni. Az EU-s tagállamok a világ összes szabad országának egyharmadát teszik ki. Ez alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy ma a különböző nevek mögött megjelenő totalitárius törekvések és diktatúrák, továbbá a nacionalista populizmus egyedüli ellenszere az európai egyesülés. Remélem, hogy a 2021-ben alapított új díjunk is hozzájárul Európa erősítéséhez!

Kedves Olvasó! A 2022-es esztendőre kívánok neked, illetve minden antifasisztának egészséget, boldogsággal teli sikereket! Vigyázzunk egymásra!

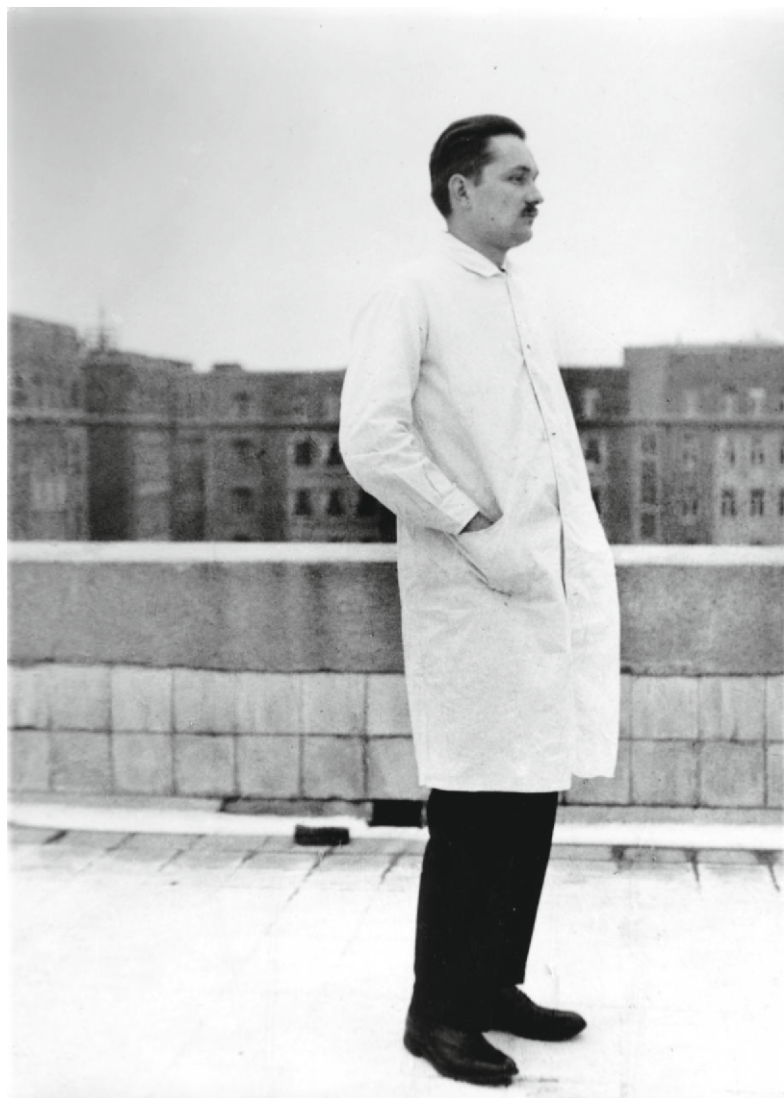

Ulrich Schneider FIR-főtktár a Treptower Parkban, a berlini csatában elhunyt, a Vörös Hadseregben harcolt katonák sírjai között.

(Fotó: Hanti Vilmos)

M E A S Z 2 0 2 2

JAHN FERENC (1902–1945)

2022-BEN RÁ EMLÉKEZÜNK ÉS EMLÉKEZTETÜNK!

120 ESZTENDEJE SZÜLETETT A SZEGÉNYEK ORVOSA, AZ ANTIFASISZTA ELLENÁLLÓ DR. JAHN FERENC

Mélyen vallásos, katolikus családja mérnöknek szánja, de az emberekkel való törődés igénye az orvosi pálya felé vonzza. 1928-ban a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett friss orvosi diplomájával az előtte álló polgári karrier helyett tudatosan szenteli életét a munkások gyógyításának, a szociológiai kutatásnak. Kispest proletárnegyedében telepedik le és nyitja meg magánorvosi rendelőjét; mint politikailag „nemkívánatos elem” hivatalos állást soha nem kaphat. Fizetés nélküli gyakornokként dolgozik több mint egy évtizedig pl. a Rókus Kórházban. Orvosi körökben – fiatal kora ellenére – kiváló diagnosztának és nagyon jó gyógyítónak tartják. Neve már a harmincas években ismertté válik Pestszenterzsébet, Kőbánya, Csepel, Pest-szentlőrinc és természetesen Kispest munkásai és szegény emberei körében.

Kispesten, 1929-ben bekapcsolódik a Magyarországi Szociáldemokrata Párt baloldali ellenzékének tevékenységébe. Rendszeresen tart előadásokat és szemináriumokat a szociáldemokrata párt, a szakszervezetek, a nőegyesületek és a párt fedőszervezeteinek (pl. Természetbarátok Turista Egyesülete; Antialkoholista Munkásszövetség; Munkás Testedző Egyesület stb.) keretein belül, szervez munkás kultúresteket baloldali művészek Kispestre hívásával. 1929-ben egyik létrehozója, akcióprogramjának kidolgozója, majd titkára az 1930. január 23-án megalakult Szocialista Orvosok Szervezetének, ahol ifjúsági és egészségügyi tanácsadásokat, előadásokat, vitaesteket tartanak (pl. 1932. január 23-án a születésszabályozás kérdéséről) és publikálják az ankétok anyagát. 1931-ben a magyar szervezet delegációja öt taggal vesz részt a nemzetközi Szocialista Orvosinternacionálé (Verein Sozialistischer Ärzte) megalakulásának karlsbadi (Karlovy Vary) kongresszusán. Ennek vezetőségébe Magyarországról Jahn Ferencet választják be. Az 1930-as évek elejétől aktív tagja az illegális Kommunisták Magyarországi Pártjának. Részt vesz az 1922-ben létrehozott Nemzetközi Vörös Segély magyarországi szekciójának munkájában. Illegalitásban élőknek nyújt orvosi segítséget. 1936-ban Kispest város képviselőtestülete tagjává választják.

Három ciklusban, több mint nyolc évig képviseli a kispestieket. Interpellációival (korszerű egészségvédelem; harc a tbc ellen; munkaképtelenség; kilakoltatások; szegénygondozás; gyermekvédelem; anya- és csecsemővédelem stb. témakörökben), sokirányú munkával szolgálja közösségét.

Széleskörű munkásszociográfiai kutatásainak eredménye az 1937-ben megrendezett kispesti szociográfiai kiállítás, amely mintegy százötven tabló gazdag anyagával világítja át a peremváros világát, az egészséggondozás, a szegényellátás, a kultúra, a közműellátottság hiányosságait. *„Jahn városszociológiai munkássága – írja Szelényi Iván szociológus – lényegesen túlmutat a statisztikailag szakszerű társadalomkutatáson, és egy olyan különleges kísérletet sejtet, amelynek mind a mai napig nem volt folytatása... kibontakozik egy tudós arcképe, akiben sokkal több rejlett, mint amennyi megvalósult belőle...”* Jahn Ferenc a modern városszociológia egyik megteremtője a falukutatás nagy fellendülése idején. A nagy hatású kiállítást azonban a belügyminiszter sürgősen betiltatja, a Magyar Királyi Csendőrség Nyomozó Parancsnoksága jelentése alapján: *„A kispesti városháza közgyűlési termében dr. Jahn Ferenc kezdeményezésére 1937. április 10-i kezdettel Kispesti Szociográfiai Kiállítást rendeztek. A felhasznált anyag elhelyezése, összeállítása Kispestet mint a nyomor otthonát és a szociális bajokkal küzdő várost állítja a látogatók elé. Ezzel mintegy felteszi a kérdést a látogatókhoz, hogy mit is kellene tenni a bajok megszüntetése végett. A gyanútlan látogatót pedig a teremben tartózkodó agitátorok igyekeznek baloldali irányban befolyásolni. Munkájukat megkönnyíti a kiállítás anyaga, amely alkalmasnak látszik arra, hogy a látogatót a mai társadalmi rend ellen izgassa. – A kiállítás rendezője dr. Jahn Ferenc, kispesti lakos, Vörös Segély orvos.”*

1940-ben a KMP két kiépített hálózatát sikerül a rendőrségnek nagyrészt felszámolnia, és illegális propagandaanyagok fordítása, röpiratok terjesztése miatt összesen mintegy nyolcszázán kerülnek a dunakeszi-alagi csendőrlaktanyába, ahol mindannyiukat megkínózzák. Az 1942-ben megtartott tárgyaláson Jahnt 9 hónapra ítélik, a Pestvidéki fogházban, majd a Gyűjtőfogházban raboskodva leveleiben a betegek gyógyításáról ad útmutatást feleségének. Az ítélet része, hogy szabadulásakor, 1943-ban az Orvoskamara

„...az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására és megsemmisítésére irányuló vétség miatt” kizárja tagjai sorából, megfosztva őt a gyógyítás legális lehetőségétől. Ezután a kispesti képviselőtestület is megfosztja nyolc évig közmegbecsülésre viselt mandátumától. Szabadulása után, 1943 őszén nyomban bekapcsolódik az antifasiszta ellenállás szervezésébe. A jugoszláviai partizánmozgalomban, a Szlavóniában 1943. augusztus 15-én, Kis Ferenc kapitány parancsnoksága alatt első önálló magyar alegységként megalakult Petőfi Sándor zászlóalj tevékenységének segítésére a kispesti, pestszentlőrinci beszédkar-tisták, vasutasok Jahn Ferenc vezetésével gyógyszereket, kötszereket, fegyvereket gyűjtenek. Az összegyűlt gyógyszereket, kötszereket illegálisan érkező futárok továbbítják délre. Jahn Ferenc részt vesz a magyar vasutas ellenállók révén illegálisan Budapestre hozott sebesült partizánok gyógyításában is. A fegyverek elküldésére már nem kerülhet sor, mert valaki a kispesti beszédkar-tisták közül gyengének bizonyul, és vallomása alapján mindannyiukat letartóztatják. 1944. április 27-én történt letartóztatásuk után a VKF 2 (Vezérkari Főnökség 2.) kémelhárító osztálya fogságában Csillaghegyen vallatják és kínozzák meg őket, majd négy hónap múlva a VKF különbírósága tárgyalásán Jahn Ferencet ötévi börtönre ítélik. A csoport sok más tagjával együtt politikai fogolyként a Margit körüti katonai fogházba, onnan a komáromi Csillagerődbe, majd annak kiürítésekor 1944 novembere végén a németországi dachau koncentrációs táborba kerül. 1945. május 5-én (más források szerint 8-án) hal meg tifuszban a dachau koncentrációs tábor dautmergeni részlegében.

Felhasznált források és ajánlott irodalom: *Jahn Anna: Jahn Ferenc. Medicina Egészségügyi Könyvkiadó, Budapest, 1959.; A toll fegyverével. Jahn Ferenc válogatott publicisztikai írásai. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1968.; Jahn Anna: Krónika emberközelből. Gondolat Kiadó, Budapest, 1982.; Godó Ágnes: Ki is volt dr. Jahn Ferenc? Tovább, 2004. május; Szelényi Iván: Szociológiai városkutatás Magyarországon a két világháború között. Előadás a dr. Jahn Ferenc születésének 70. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás és tudományos emlékülésen. Kispeszt, 1972. november 30.; jahnferenc.hu, kispeszt.hu*

A Kispesti Egészségügyi Intézetben 1970. április 3-án avatták fel Schrotta János kispesti szobrászművész Jahn Ferencről készített szobrát, melyet 2004-ben a MEASZ helyeztetett vissza eredeti helyére, ahol azóta is évente virágot helyeznek el születésnapján, február 7-én. Ezeket a főhajtásokat a MEASZ kispesti csoportja, a Romák Felzárkóztatásáért Egyesület és Kispest Önkormányzatának polgármesteri hivatala rendezi meg.

IN MEMORIAM KISPEST 1945

Gajda Péter polgármester, Vinczek György alpolgármester és Hanti Vilmos MEASZ-FIR elnök koszorút helyezett el a kispesti Szabadság-emlékműre. A 12. oldali képen a koszorúelhelyező emlék-küldöttség tagjai láthatók. (Kép-forrás: antifasiszta.hu)

2021. június végén 13. alkalommal emlékeztünk meg Kispesten az 1944. június 30-án elhurcolt háromezer, főleg zsidó kispesti polgárról a helyi MEASZ és a Romák Felzárkóztatásáért Egyesület szervezésében. Koszorút helyezett el Kispest Radnóti-díjas polgármestere és alpolgármestere, a Romák Felzárkóztatásáért Egyesület elnöke, a MEASZ-FIR elnöke, valamint a MEASZ Kispesti Szervezete elnöke. Korábban a helyi MEASZ kezdeményezésére június 30-át az önkormányzat gyásznapra nyilvánította. A 2021-es megemlékezés a kispesti temető izraelita parcellájánál kezdődött, majd folytatódott a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) kispesti templomában. Idén a hagyományt megtörve a katolikus főplébánián nem tudtak a szervezők szentmisét mondani, mert amikor ezzel a szándékkal jelentkeztek, már foglalt volt az esti időszak. Hanti Vilmos megemlékezéséről készült fényképfelvételét lásd a 13. oldalon!

SAS JÓZSEF (1939–2021)

Hosszú betegség után, 2021. január 17-én hunyt el Sas József színművész, rendező, humorista, a MEASZ 2013-as Radnóti-díjasa. A 82 esztendőes művész feladta a harcot a koronavírussal való küzdelemben.

Polacsek József néven született Békéscsabán. Édesapját, Polacsek Izidort (Sas Imrét) mindössze négyéves korában, a holokauszt következtében veszítette el. Sas 1957-ben végezte el Rózsahegyi Kálmán színiiskoláját, ugyanebben az évben leszerződött a Győri Nemzeti Színházhoz, 1958-ban a Békés Megyei Jókai Színházhoz, 1959-től a Pécsi Nemzeti Színházhoz, 1960-ban pedig leszerződik a Magyar Néphadsereg Művészegyütteséhez, amelynek 1966-ig volt a tagja, majd a Kecskeméti Katona József Színházhoz társul. 1973-tól a mára a nevével összeforrt Mikroszkóp Színpad művésze, amelynek 1985 és 2009 között az igazgatója is volt. Sas és a Mikroszkóp Színpad előadásai, kabaré jelenetei évtizedekig a szilveszteri műsorok elengedhetetlen kellékei voltak.

(Képek forrása: hirhatar.hu, antifasiszta.hu)

VÁMOS TIBOR (1926–2021)

Életének 95. évében, 2021. május 19-én elhunyt Vámos Tibor akadémikus, Széchenyi-díjas villamosmérnök, kutatóprofesszor, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a MEASZ 2009-es Radnóti-díjasa, a MEASZ Nemzeti Tanácsának néhai elnöke.

Vámos (Weisz) Miklós (1890–1944) banktisztviselő és Rausnitz Ilona fiaként született 1926. június 1-jén, Budapesten. 1944-ben érettségizett, majd munkaszolgálatosként Fertőrákosra hurcolták. Sikerült megszöknie, de elfogták és Szombathelyen börtönbe került, ahonnan 1945. március végén szabadult.

A Budapesti Műszaki Egyetemen 1949-ben szerzett diplomát. Érdeklődési területe eleinte a villamos erőművek és rendszerek folyamatszabályozása volt, később a számítógéptudomány, robottechnika lett. 1950 és 1954 között az Erőmű Beruházási Vállalatnál, majd a Dunai Vasmű építésénél dolgozott építésvezetőként. 1964-ben Benedikt Ottóval és Csáki Frigyessel megalapította az MTA Automatizálási Kutató Intézetet, a mai SZTAKI egyik elődintézményét. 1974-ben, a sikeres működés eredményeképpen alakult meg a vezetése alatt az Automatizálási Kutató Intézet és az MTA Számítástechnikai Központ egyesítésével a mai SZTAKI. 1969-től a Budapesti Műszaki Egyetem professzora volt. 1964-1985-ig az MTA SZTAKI igazgatója, 1986 óta a Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet Intézeti Tanácsának elnöke. 1990-től a CEU (Central European University, Budapest) Tudományos Programja mellett működő kuratórium elnökeként dolgozott. 1992-1993-ban a George Mason University, Fairfax/VA Distinguished Visiting professzora, 1993 és 1994-ben pedig a George Mason University Distinguished Affiliate professzoraként munkált – írja róla a Wikipédia.

MEASZ 2022

Holokauszt-túlélőként sokat tett a vészkorszak emlékezetének megőrzéséért. 1996-ban vette át a rendszerváltoztatás után alakult Magyar Auschwitz Alapítvány vezetését, melynek célja az üldöztetések dokumentumaiból, tárgyi emlékeiből, irodalmi művészeti alkotásaiból álló tudományos gyűjtemény létrehozása volt. Ebből a szervezetből jött létre 2002-ben a Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény Közalapítvány, mely létrehozta és működteti ma is a Páva utcai Holokauszt Emlékközpontot.

A MÁSODIK MAGYAR KÖZTÁRSASÁG EMLÉKEZETE

„13 éve, amikor még bemehetett a MEASZ a Parlamentbe, ott ünnepeltük a Köztársaság Napját. Mint levezető elnök, így láttam a közönséget; előttem Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök beszél.” Hanti Vilmos, 2008. február 1.

(Kép-forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala, 2021. február 1.)

„1946. február elején törölték el Magyarországon a két háború közötti, anakronisztikus »király nélküli királyságot«, s iktatták törvénybe a demokratikus köztársaságot. Bár az államforma rendezésére rögtön a felszabadulás után történtek intézkedések (pl. az államfői jogkör ideiglenes ellátására 1945 januárjában felállították a Nemzeti Főtanácsot, majd eltörölték a »magyar királyi« jelző használatát stb.), de a fontosabb, a mélyebben húsba vágó teendők: a romok eltakarítása, az újjáépítés megkezdése, a gazdaság és a politikai élet újjászervezése, a földosztás mellett nem jutott sem idő, sem energia arra, hogy a demokratikus erők az államforma ügyét napirendre tűzzék.

Az államforma kérdésének elővételét 1945 végén, 1946 elején kül- és belpolitikai megfontolások egyaránt indokolták. A Külügyminiszterek Tanácsa 1945. decemberi moszkvai ülésén döntés született arról, hogy a náci Németország volt »csatlósaival«, így Magyarországgal is, meg kell kötni a békét, s e célból mielőbb békekonferenciát kell összehívni.

A Tildy-kormány és a koalíciós pártok előtt teljesen nyilvánvaló volt, ahhoz, hogy Magyarország a békekötés előtt a szövetséges nagyhatalmak, s a környező országok körében jó benyomást keltsen, s tanújelét adja annak, hogy a demokratizálódás folyamata nem állt meg, erőteljes kézzel hozzá kell nyúlni az antidemokratikus politikai intézmények és hagyományok, így többek között a régi államforma, a királyság felszámolásához. A felemás alkotmányjogi helyzet felszámolását a politikai rendszerben és az államszervezésben meglévő átmenetiség mielőbbi megszüntetése sürgette.

Az 1945. november 4-i parlamenti választások után, november közepén megalakult az új, immár legitim kormány Tildy Zoltán elnökletével. Logikusan merült fel, hogy az állami főhatalom körüli bizonytalanságot is rendezni kell. Az államforma megváltoztatásának gondolatát a Szociáldemokrata Párt vetette fel először 1945 decemberében a Tildy-kormány programja feletti parlamenti vitában. E párt volt az, amely már a két háború között is ápolta és ébren tartotta a köztársasági hagyományokat, s amelynek stratégiai elképzeléseiben – a demokratikus szocializmus programjában – a köztársasági államformának fontos helye volt...”

(Szöveg-forrás és bővebb info: regi.tankonyvtar.hu)

A MEASZ ÉS ÖT ELLENZÉKI PÁRT EMLÉKEZTETÉSE BUDAPEST FASIZMUS ALÓLI FELSZABADÍTÁSÁNAK EMLÉKNAPJÁN

Hetvenhat éve volt 2021. február 13-án, hogy 1945. február 13-án befejeződött Budapest ostroma, Buda szovjet elfoglalásával a fővárosban véget értek a harcok. A vízfogói mártíremlékműnél, **Hanti Vilmos** MEASZ-elnök úgy vélekedett, hogy 76 éve a fasizmust csak katonailag sikerült legyőzni, mert a fasiszta gondolatok tovább élnek és egyre erősebbek az elmúlt években. Kiemelte, örülni kell annak, hogy 76 éve béke lett, felszabadultak a gettók, és két és fél év évig plurális demokrácia alakulhatott ki. **Niedermüller Péter**, a VII. kerület DK-s polgármestere az emlékezés fontosságát hangsúlyozva, az akkori történelmi eseményeket, a vészkorszakot felidézve úgy fogalmazott: „1944–45 tele drámaian mély sebet ejtett mindannyiunkon”. Most, amikor Európában oly sok helyen, és Magyarországon is megint életre kel a szélsőjobboldal, „fel kell emelnünk a szavunkat és azt mondani: ezt soha többé nem akarjuk” – hangoztatta. **Ferenczi István**, az LMP budapesti elnöke az ostrom polgári áldozatairól, sebesültjeiről is megemlékezve közölte: „a totális uralomra törekvő fasiszta rendszerek közös vonása, hogy erőszakosak, megosztók, kirekesztők, sem az egyes embert, sem az autonóm közösségeket nem tisztelik.” **Bósz Anett**, a Liberálisok elnöke többek között úgy fogalmazott, hogy „Budapesten nem az orosz tél állította meg a nácikat, hanem azok a hősök, akikre most emlékezünk”. Az ostrom katonai és civil áldozatait, kárait sorolva arról beszélt, hogy „a szélsőség – jöjjön jobbról vagy balról – soha nem vezet semmi jóra”. „Egyedül a béke vezet jóra” – fűzte hozzá. **Hegy Gyula**, az MSZP alelnöke a többi között kijelentette: „az, hogy a felszabadulás után négy-öt évvel mi történt a sztálini erőszak hatására Magyarországon, nem függ össze közvetlenül azzal, hogy bátor emberek az életüket adták a fasiszták kiveréséért, Budapest és Magyarország felszabadításáért. Fel kell lépni minden háborús és hidegháborús uszítás ellen” – hangoztatta.

Eröss Gábor (Párbeszéd), a VIII. kerület alpolgármestere beszámolt arról, hogy Józsefvárosban néhány hónapja nyolc újabb – a náci és nyilasterror áldozataira emlékeztető – botlatókövet helyeztek el. „A felszabadulás a béke és annak az ünnepe, hogy a

MEASZ 2022

főváros és az ország megszabadult ettől az elnyomó, pusztító, gyilkos rezsimtől” – hangoztatta, hozzátéve, hogy „az antifasiszta harc a mai nap és a jövőben is aktuális”.

(Szöveg-forrás: intermatrix.hu, fotók: Szalai Tamás)

FELSZÓLÍTOTTUK A MAGYAR KORMÁNYT, NE TÁMOGASSA AZ ÚJNYILAS, NÁCI MAGYAR CSOPORTOKAT

Horogkereszt és nyilaskereszt is megjelent az ún. 2021-es „Becsület napján” a budavári Kapisztrán téren. Vajnai Attila, az Európai Baloldal elnöke feljelentést tett, a rendőrség eljárást indított. A MEASZ elnöksége csatlakozott a tiltakozókhoz.

Különbféle szélsőjobboldali csoportok minden évben megemlékeznek arról, hogy 1945. február 11-én a szovjet ostromgyűrűbe zárt német és magyar csapatok megpróbálták kitörni a Budai Várból. Vajnai Attila, az Európai Baloldal vezetője többed-magával terepszemlét tartott a helyszínen, ekkor vette észre Kapisztrán János szobrának tövében a horogkeresztet és nyilaskeresztet ábrázoló mécseset.

Magyarországon a náci és a nyilas szimbólum is tiltott önkényuralmi jelképnek számít. Vajnai azonnal értesítette a rendőrséget. Elmondása szerint komolyan vették bejelentését: a rendőrség eljárást indított, öt tanúként hallgatták meg.

A Légió Hungária nevű szélsőjobboldali szervezet „mécsekből álló fényláncot” szervezett a Kapisztrán tértől a Széna térig. Azt nem lehet biztosan állítani, hogy a mécsest a megemlékezés egyik résztvevője tette a szoborhoz, de azt igen: a Légió Hungária koszorúját alkalmasnak találta arra, hogy mellette helyezze el a náci-nyilas jelképet.

Mindezek után a Vajnai Attila vezette Európai Baloldal tiltakozást szervezett sajtótájékoztató keretében Budán, a Kapisztrán téren a MEASZ-szal és más magyar antifasiszta jogvédő szervezetekkel, ahol felszólították a Magyar Kormányt, ne támogassa a kitörés napjának nevezett szélsőjobboldali, újnnyilas, náci programot, amely az elmúlt tíz évben a kormány jóvoltából komoly anyagi háttérrel, a kormányhoz közel álló médiumok hathatós támogatásával jelentősen megerősödött. Évről-évre más országokból is nagy számban jönnek résztvevők az újnnyilas, kormánytámogatást élvező rendezvényre. Korábban ezt az eseményt sportprogramnak álcázták. Idén, a pandémia miatt nem lehetett tartani sportrendezvényt, de mégis megtartották az „emléktúrát”.

MEASZ 2022

A MEASZ és a FIR nevében Hanti Vilmos elnök mondott tiltakozó beszédet, felszólította a Magyar Kormányt, ne támogassa az újnylas, náci magyar csoportokat anyagilag és a hozzá „közeli” sajtója által. Ehhez a MEASZ és a FIR az Európai Unió segítségét is kérte az Európai Baloldal által szervezett rendezvényen.

(Forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala,
fotók: Favics Péter, Vajnai Attila)

A Kossuth-címer minden esetben a forradalmi gondolkodás, a haladás jelképét hordozta. Azt a gondolatiságot, amit sokan függetlenségnek, demokráciának, igazságosabb közteherviselésnek, parlamentális többpártrendszernek, vagyis köztársaságnak nevezünk. Sajnálatos, hogy az 1989-90-es parlamenti rendszerváltoztatók többsége nem ezekhez a demokratikus hagyományokhoz, hanem a második világháború előtti úri Magyarországhoz kívánt visszanyúlni, amelyet a koronás címer szimbóluma is tükröz. A köztársaság eszménye nem jobb-, vagy baloldaliság kérdése!

(A MEASZ elnöksége)

„A római pápa felkereste Bruck Edith magyar származású írónőt, holokauszt-túlélőt. Igazi keresztény cselekedet! Hét éve adtam át Ferenc pápának a Vatikánban, működése első évfordulóján a FIR-MEASZ oklevelét, elismerve addigi anitirasszista erőfeszítéseit. Nem csalódtam benne azóta sem. Sajnálatosan Magyarországon alig van követője...” (Forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala, 2021. február 21.)

MEASZ 2022

„NINCS TÁRSADALMI BÁZISBŐVÍTÉS CIVIL SZERVEZETEKSEL VALÓ KOALÍCIÓ NÉLKÜL!”

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének MEASZ Kávézója tizenhét éve ad otthont közéleti eszmecsereknak. Politikusok, egyházi vezetők, a kultúra jeles képviselői ülnek le beszélgetni holokauszt-túlélőkkel, s leszámozottaikkal, valamint a rasszizmus ellen fellépő emberekkel. A 2021-es év elején dr. Tóth Zoltán választási- és közigazgatási szakértővel, egykori államtitkárral beszélgettek a résztvevők (természetesen a járványhelyzetre tekintettel csak szűk körben). Az alkalmon Dr. Tóth Zoltán kiemelte: *„A civil szervezetek azzal tudják támogatni a pártokat, hogy önmaguknak, saját profiljukhoz igazodóan szakpolitikai javaslatokat készítenek, ezt eljuttatják a koalícióban lévő pártokhoz. Ha komolyan veszik a civil szervezetek javaslatait, szélesíteni tudják a szavazói bázist. Nincs társadalmi bázisbővítés civil szervezetekkel való koalíció nélkül.”*

(Szöveg és kép-forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala, antifasiszta.hu)

ZEMKÓ MÁRTON EMLÉKÉRE

A MEASZ elnöksége gyászolja a kiváló embert, Marci bácsit, aki az egykori antifasiszta ellenállók egyik utolsó élő képviselője volt.

2021. március 7-én, életének 96. évében elhunyt Zemkó Márton, a Magyar Honvédség nyugállományú alezredese, a második világháborús jugoszláv ellenállás egykori fegyveres harcosa, a MEASZ XIII. kerületi szervezetének tiszteletbeli elnöke, mindannyiunk Marci bácsija.

Marci bácsi a Partizánszövetség, majd a MEASZ alapító tagja volt. Kora ifjúságában kialakult antifasiszta meggyőződéssel párosult politikai érzékét, szellemi frissességét mindvégig megőrizve, egészen 2020 márciusáig aktívan vett részt az Antifasiszták XIII. Kerületi Egyesülete, a MEASZ XIII. kerületi szervezete munkájában.

Pályája során számos, komoly kitüntetésben, elismerésben részesült. Vérbeli angyalföldiként mégis az esett a legjobban neki, amikor itteni tevékenységét, életútját elismerve az antifasiszták tiszteletbeli elnöke lett, vagy amikor legutóbbi születésnapján önkormányzati képviselője, dr. Puchner Gábor alpolgármester otthonában köszöntötte fel.

A világiárvány idején már sokat betegeskedett, azonban ezt – ahogyan a korábbi évek kórházi kezeléseit is – derűs nyugalommal viselte; 2018 óta jelentkező betegségeit rendre legyőzte. Az öreg katona 2020 decemberében még a Covid19-cel is eredményesen küzdött meg. 2021. március elején heveny epehólyaggyulladásra került a Honvéd Kórházba. Bízott benne, hogy ebből is kigyógyul. A vasárnapi ebéd után még tréfálkozott a nővérekkel, azután elszundított. Álmában érte a halál.

Kronstein István
Antifasiszták XIII. Kerületi Egyesülete –
a MEASZ XIII. kerületi szervezete

(Kép-forrás: puskashirbaje.hu)

KIVOLT KOLTÓI ANNA? VITA EGY MÁRTÍR SZEMÉLYE KÖRÜL

2020-ban, a Nemzetközi Nőnap alkalmából két közterületet is nőkről nevezett el Józsefváros Önkormányzata. 2021-ben is beterjesztettek egy javaslatot, hogy a Fiumei és Dobozi utca által határolt terület – amit a köznyelv FiDo térnek nevez, de valójában nincsen neve, Koltói Annáról nevezzék el.

Vörös Tamás, a Józsefvárosi Fidesz frakciójának vezetője azonnal tiltakozott, és Koltói Annára, mint a kommunista terror egyik kiszolgálójára hivatkozott. A névadási előterjesztés miatt a Fidesz-KDNP kerületi frakciója tiltakozó levelet küldött Pikó András polgármester részére, melyben kommunista mozgalomnak nevezte Koltói Annát. Nos, íme Koltói Anna élettörténete:

2021-ben kerek 130 éve volt, hogy Koltói Anna 1891-ben megszületett Kristóf Anna néven. Munkácsolásban született. Szülei korán meghaltak, négy évesen lett árva. Nehéz gyermekkor volt, már fiatalon dolgozni kezdett; 12 évesen cselédként, 14 évesen pedig már a Riegler-féle nyomdában dolgozott. Utána pedig a Weiss Manfréd gyárba került vasmunkásnak, ahol csatlakozott a szakszervezeti mozgalomhoz, és 1918-ban már női bizalmi posztot kapott. Tagja lett a gyári munkástanácsnak, majd a községi és a megyei tanácsnak is. A nőmunkások mozgalmát szervezte 1919-ben, ami miatt a Tanácsköztársaságot követő fehérterror megbüntette, a Szerb utcai kazamatákban meg is kínozták. 160 társával együtt éhségstrájkba kezdett. Innen a Kozma utcai gyűjtőbe, később a márianosztrai börtönbe és a zalaegerszegi internálótáborba vitték. Kétévi börtönlét után a nemzetközi munkásmozgalom tiltakozására engedték ki, de rendőri felügyelet alá helyezték a kínzásokba félig belerokkant nőt. Szabadulása után sem szakított a mozgalommal, a Szociáldemokrata Párt nőszervezőjeként folytatta. 1922-ben a vasasszakszervezet nőszervező országos bizottságának egyik alapítója és titkára lett. Egyik pécsi, munkásnők előtti fel szólalása után, melyben a háború ellen szólalt fel, és kimondta, hogy

„*a fegyvereknek a múzeumokban a helyük*”, lázításért elítélték. A hosszúra nyúlt jogi procedúra alatt amnesztiát kapott. Ezután változtatta meg nevét Kristófról Koltóira. Kiváló és lelkesítő szónok volt, a szakszervezetben nőnap-i ünnepeken szólalt fel, szociáldemokrata nőkongresszusokon beszélt, emellett cikkeket írt a nők és a munkások védelmének érdekében. Vezetőségi tag volt az Országos Társadalombiztosító Intézetben, melynek székháza a Fiumei úton volt – nem messze onnan, ahol most róla neveznének el egy kis teret. A baleseti kórház felépítését is ő harcolta ki (később, egy ideig az ő nevét viselte az intézmény). Az 1930-as években a Gyermekbarát Mozgalom keretében segítette a szegény gyermekeket. Életét szentelte ennek a tevékenységének, családot nem is alapított. 1941-től önkormányzati képviselőként munkált a fővárosban. 1942-ben így szólalt fel a fővárosi közgyűlésben:

„...eszembe jutott Madách Ember tragédiájának egy mondata, amely így szól: »Még borsón térdelve is szépet álmodom.« Én is abban a hitben, hogy lesz még egyszer jobb kor, amelyben nem lesz olyan olcsó az ember élete, teszem meg észrevételemet a szociálpolitika keretében. Azt mondják, minden nemzet olyan erős, amilyen kultúrát képvisel annak a tömege. Szerény véleményem szerint nemcsak az jelent kultúrát, hogy ki hány könyvet olvas, hanem az is, hogy ki milyen lakásban lakik. Már pedig a mostani lakásviszonyokat a tömegek szempontjából nem nevezhetjük sem kulturálisnak, sem ideálisnak, sőt még nagyon sok esetben tűrhetőnek sem.»

Beszédében ezután pedig a szegény gyermekek ingyenes étkeztetése mellett szólalt fel – a Fővárosi Közlöny feljegyzései szerint. 53 évesen halt meg 1944. október 17-én, előző nap történt meg a nyilas hatalomátvétel az országban. A Szociáldemokrata Párt tagjai is bujkálni kényszerültek, március 19-et követően csak illegalitásban működhettek, ám úgy is aktívan részt vettek az antifasiszta ellenállásban. Sokan hamis papírokkal bujkáltak, ám Koltói Anna nem akart így tenni, ő inkább az elvtársai segítségét szervezte. Józsefvárosban, a Mária Terézia tér (ma Horváth Mihály tér) 16. szám alatt lakott. Azon a napon dél körül öt géppisztolyos nyilas jelent meg a bérház kapujában és mindenkit a folyosóra vezényeltek. Az egyik nyilas neveket kezdett el felolvasni, melyek között ott szerepelt Koltói Annáé is. A beteg asszony erre előlépett és azt

mondta: „Én vagyok Koltói Anna.” Az egyik nyilas – aki büntetlenül úszta meg a történeteket, nevét máig nem tudjuk – erre kétszer homlokon lötte Koltói Annát. A gyilkos ezután bement a lakásába és elrabolta az áldozat táskáját. A nyilasok távozása után az egyik lakó bevonszolta a testet a lakásba, orvost hívott, aki csak este 7 után érkezett. Megállapította a halált és hozzátette: „Ma ez volt a kilencvenhatodik ilyen haláleset, amit bejelentettek.” A ház falán 1977-ben emléktáblát kapott, a Mária Terézia tér egy darabig az ő nevét viselte, de a baleseti kórházat és iskolát is neveztek el róla. Koltói Anna a kommunista pártnak sohasem volt a tagja.

(Szöveg-forrás: Pálincás János – jozsefvaros.hu;
fotó: Arcanum Digitális Tudománytár)

A MEASZ elnökségének közleménye:

Koltói Annát 1944 őszén a nyilasok józsefvárosi lakásán agyonlőtték. A „bűne” az volt, hogy a múlt század eleje óta ösztönözte a nők egyenjogúságát, szociáldemokrata politikusként, szakszervezeti vezetőként részt vett a háborúellenes antifasiszta mozgalomban. Öröndetes, hogy a jelenlegi józsefvárosi önkormányzat értékalapon eljárva kezdeményezte, nevezzenek el a kiváló mártír nőpolitikusról egy eddig névtelen kerületi teret, parkot. Figyelmébe ajánljuk egyes mai fiatal politikus titánoknak, amikor erről véleményt alkotnak, ne keverjék össze a nyilasok rémtetteit az ellenük föllépő antifasisztákkal, ne keverjék össze a szociáldemokratákat más pártokkal, ne keverjék össze az idő kerekét – mi történt hazánkban 1945-ig és mi történt az után. Ahogyan ma sem szabad összekeverni azt a helyzetet, ami a rendszerváltásunkkor történt, azzal, amely napjainkban zajlik.

Budapest-Józsefváros, 2021. március 11.

A Koltói Anna tér 2021. október 17-i avatásáról lévő képes beszámolóinkat a MEASZ Évkönyv 70-71. oldalán találják! A MEASZ köszöni Camara-Bereczki Ferenc Miklós önkormányzati képviselő segítségét!

A 2021-es Győzelem Napja, az Európa Nap alkalmából a MEASZ hagyományos megemlékezést tartott a budapesti Gesztenyés kertben, a Kongresszusi Központ mellett, a Somogyi József szobrászművész által 1985-ben alkotott fasizmus áldozatainak emlékművénél.

A 2021. május 9-i, sajtótájékoztató keretében szervezett főhajtásra a Magyarországot összefogott pártok képviselőit hívta meg, hogy elmondják gondolataikat az ünnepről. A felszólalók támogatták a MEASZ azon kezdeményezését, hogy május 9-e, a Győzelem Napja, az Európa Nap legyen munkaszüneti nappal járó állami ünnep.

Arató Gergely, a Demokratikus Koalíció (DK) országgyűlési frakciójának helyettes vezetője azt hangsúlyozta, hogy Európa a fasizmus felett aratott győzelemmel új esélyt kapott a békés, demokratikus fejlődésre. A DK azt vallja, hogy ennek az esélynek a megvalósítója az Európai Unió, vagyis abban hisz, hogy az együttműködés, a szabadság és a demokrácia teremthet tartós békét Európában – tette hozzá.

Kanász-Nagy Máté, a Lehet Más a Politika (LMP) társelnöke közölte, a náciizmus felett aratott győzelem annak a békés fejlődésnek a perspektíváját nyitotta meg Európa számára, amelynek az alapja a tolerancia, az egyetértés, az együttműködés, a béke és a szabadság. Ugyanakkor most is vannak olyan törekvések, amelyek veszélyeztetik a békét – mondta, megjegyezve: nem az illiberális eszmék, az illiberális gondolatok azok, amelyek „a békét, az egyetértést és a szabadságot hosszú távon szolgálják”.

Bósz Anett, a Magyar Liberális Párt elnöke arra emlékeztetett: a győzelem napját Németország is kitörő örömmel ünnepli,

mert a németek is tudják, hogy mit nyertek a Harmadik Birodalom bukásával. Szerencsére ma már egy olyan európai közösségnek vagyunk a tagjai, amely megértette, hogy a béke és a szabadság értékeinek megőrzéséért, a szabadságjogok kiterjesztéséért kell küzdenünk – hangoztatta.

Kunhalmi Ágnes, a Magyar Szocialista Párt (MSZP) társelnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy 1945-ben ugyan katonailag legyőzték a fasizmust, ám annak politikai ideológiája túlélte a katonai vereséget. Napjainkban – folytatta – a pénzügyi és a migrációs válság nyomán egyre inkább teret nyertek azok a szélsőjobboldali populisták politikai erők, amelyek az európai integráció visszafejlesztésére törekednek. A Fidesz politikai irányvonala, amely kizár a nemzetből mindenkit, aki nem ért velük egyet, régi, túlhaladott időkre emlékeztet – fűzte hozzá a politikus.

Hajnal Miklós, a Momentum elnökségi tagja azt mondta: fogadalmat kell tenni, hogy fel fognak lépni bármely politikai ideológia ellen, amely azokat az időket hozná vissza, amelyeket 1945-ben sikeresen legyőztünk.

Tordai Bence, a Párbeszéd országgyűlési képviselője Umberto Eco írótól idézte, aki szerint a fasizmus legfőbb vonásai a hagyománykultusz, a véleménykülönbségtől való irtózás, a máságtól való félelem, az idegengyűlölet, az összeesküvés rögeszméje, a gyengék iránti megvetés és a soha véget nem érő harcért való rajongás. Az biztos, hogy akik ma az európai egység ellen lépnek fel, azok ennek a súlyos történelmi örökségnek a hordozói – fogalmazott Tordai Bence.

Hanti Vilmos, a MEASZ elnöke bejelentette: a szervezet kezdeményezi, hogy az Európa-napot más európai országokhoz hasonlóan nyilvánítsák állami ünneppé és munkaszüneti nappá Magyarországon is.

A megemlékezés végén a résztvevők megkoszorúzták a fasizmus elleni harc hőseinek és a fasizmus áldozatainak XII. kerületi, gesztenyés kertbeni emlékművét.

(Forrás: 24.hu, mszp.hu,
fotók: Sermer Ádám, Hanti Vilmos Facebook oldala)

HEGEDŰS D. GÉZA LEAR KIRÁLY SZEREPÉRE KÉSZÜ- LŐKÉNT TETTE TISZTELETÉT A MEASZ-NÁL

2021 tavaszán két jeles személyiség is vendégeskedett a MEASZ beszélgetős programján, a MEASZ-Kávézóban. Az egyik a MEASZ 2005-ös Radnóti-díjasa, Hegedűs D. Géza Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színművész, rendező, egyetemi docens, érdekes és kiváló művész, aki Lear király szerepére készülőként jött el a MEASZ-Kávézóba, a másik kedves vendég pedig Fekete László, a Dohány utcai Zsinagóga főkántora volt.

Mint Hegedűs D. Gézától megtudtuk, a Lear király a nagy veszteségek műve, amelyben rendíthetetlennek hitt egzisztenciák és sorsok hullanak a porba. Hegedűs D. Géza büszke arra, hogy a sok nehézség ellenére William Shakespeare mának is üzenő tragédiájával nyithatták meg 2021 május végén a Katona József Színház kapuit a nézők előtt. A Vígszínház színésze örömmel fogadta Zsámbéki Gábor felkérését a főszerepre, és azt mondta: a rendező mindvégig lelkesíteni tudta az előadáson dolgozó művészeket. A Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész, rendező elmondta, 2020. december végén lett volna a Lear király bemutatója, amit Nadasdy Ádám fordításában vittek színpadra. Egy hónappal a tervezett premier előtt föl kellett függeszteni a próbafolyamatot, akkor a munka felénél tartottak. De nem álltak le, Zoomon folytatták a darab feldolgozását. Hegedűs D. Géza szerint a járvány miatt pont olyan lett a közvetlen környezet és a tág világ, hogy az hordozza azokat az elemeket, amelyek foglalata a Lear királynak is. Mint mondta, amikor William Shakespeare írta ezt a darabot, akkor Londonban két évig pestisjárvány dúlt, a színházak nem játszhattak.

„Ez az előadás a veszteségek műve. Egzisztenciák és sorsok hullanak a semmibe, olyanok, amelyek hosszú ideig fixnek és

MEASZ 2022

rendíthetetlennek mutatták magukat, ennek hihetetlen drámája van, több alaknak a darabban végig követhető sorsán át mutatkozik ez meg. A Lear király a világ tetejéről, a magabiztos világgéppel magas társadalmi státusból zuhan a mélybe. Shakespeare ahogy végigvezeti a műben a főhőst ezen az úton, az stációról stációra megértése az emberi létnek és az emberi sors esszenciájához jut el azzal, hogy hirtelen úgy sodródik a világ szélére, hogy mindazon, amit addig elvesztett, kívül van már. Rálát erre az egész világra és megérti azt, hogy önazonosnak lenni egyet jelent a Lear király-i minden sallangtól és kötöttségtől mentes állapottal.”

(Forrás: infostart.hu, fotó: Hanti Vilmos)

Nagy megtiszteltetés érte a MEASZ-t, amikor Fekete László, a Dohány utcai Zsinagóga főkántora elfogadta a szervezet meghívását. A 2021. májusi MEASZ Kávézós beszélgetés során a sokak által tisztelt-szeretett főkántor többször is megajándékozta hallgatóságát énekével. (Kép-forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala)

A MEASZ elnökének látogatása Nyírbátor polgármesterénél, ahol az együttműködés lehetőségeiről konzultáltak; továbbá találkozó Győrtelek polgármesterével az antifasiszta-emlékek ápolásáról. (Kép-források: Hanti Vilmos Facebook oldala)

Koszorúelhelyezést tartott a MEASZ több tagja Bajcsy-Zsilinszky Endre mártír nemzeti ellenálló születésének 135. évfordulója alkalmából a tarpai nyughelynél. Hanti Vilmos, a MEASZ és a FIR elnöke a zselízi temetőben hajtott fejet a közelmúltban, koronavírusban elhunyt helyi antifasiszta szervezeti elnök, Jozef Výchoch emléke előtt, ahova elkíserte az új vezető, Slavomír Hrivnák is. (Kép-források: Hanti Vilmos Facebook oldala)

2021-ben kerek 80 éve indult meg Josip Broz Tito forradalmár és államfő felhívására, a néhai Jugoszlávia területén az antifasiszta ellenállás. 2021 júliusában, Belgrádban, a belgrádi Szerb Színházban rendezett nagyszabású antifasiszta ünnepségen a FIR és a MEASZ elnöke, Hanti Vilmos köszönetét fejezte ki Ana Brnabić szerb miniszterelnöknek kiállításaiért, majd vele, és a szerb veteránokért felelős miniszterrel együtt megkoszorúzta a szerb partizánok emlékművét. (Fotók: Szalai Tamás)

A vajdasági antifasiszta szövetség, a SUBNOR az Újvidék melletti Fruska Gorán emlékezett meg 2021 júliusában a 80 éve megindult antifasiszta ellenállásról. A helyszínen beszédet mondott Igor Mirović tartományi kormányfő, a rendezvényt Hanti Vilmos, a MEASZ és a FIR elnöke mellett megtisztelte jelenlétével Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke is. (Kép-forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala)

IN MEMORIAM VICZIÁN ZOLTÁN

A szerb antifasiszta szervezet kitüntetését kapta 2021. július 19-én, Egerben a 94 éves Viczián Zoltán ny. pv. ezredes – Zoli bácsi –, aki részt vett a második világháborús felszabadító harcokban a Vörös Hadsereg oldalán, egészen Berlingig eljutva 1945-ben. Ott volt Budapest körülrésénél, tizenhetedik születésnapját a fronton ünnepelte, ökrök hátán utazott, hogy meg ne fagyjon a nyolcvan centis hóban. 1954-ben főhadnagyként került a salgótarjáni légitámaszpályához, ahol 1958-ig dolgo-

zott megyei törzsparancsnokként, ezt követően Balassagyarmaton szolgált. Sajnos, kitüntetésének átvétele után alig három hónappal, szeptember 15-én reggel Zoli bácsi elhunyt. Nyugodjék békében a MEASZ doyenje, legidősebb alelnöke, szeretett Zoli bátyánk, akinek emlékét tisztelettel megőrizzük!

A MEASZ elnöksége

NAGYVÁRADI SZÚCS MIHÁLY MEASZ-ALELNÖK GYÁSZBESZÉDE:

Tisztelt gyászoló család, tisztelt jelenlévők, sőt, sorstársak!

Sorstársamnak tartom Önöket, noha sok az olyan arc, amelyet most látok első alkalommal, mégis sorstársam, mert egy váratlan, ugyanakkor megrendítő, szívszorító eset kapcsán vagyunk itt.

Tudtuk, hogy eljön a nap, de nem hittük, hogy egy olyan életút záróakkordjához érkeztünk, amely nem kevesebb, mint

nyolcvan év állandó aktivitásáról szól a Haza felvirágoztatásáért fegyverropogás és békés hétköznapi közepette.

Viczián Zolika, drága barátunk már fiatalon a Haza érdekében harcolt Salgótarjától Berlin határáig. Bölcs világnézetét mindenki elismerte. Dolgos, alkotó keze nyomát Salgótarjában, Diósgyőrön, Kazincbarcikán, Sajóabonyban, Bükkszéken is megtalálni, és ezzel még nem teljes a lajstrom.

A sporton keresztül a szeretett fiatalságot is felkarolta, sőt, mint gyámügyi tisztviselő az elvált szülők gyermekeit támogatta, harcolt a nincstelenség és nyomor ellen.

A munka szeretete a civil életben is tetten érhető volt. Nem válogatott, ha kellett favágó volt, ha kellett bányász, hídverő, vagy megyei légoltalmi parancsnok. Kevesen tudják, hogy ő adott arculatot Veszprém és Komló főterének.

Élete az alkotó munka volt, több mint nyolcvan év munkája, de még 90 évesen is tisztán látta a mindennapok történéseit és szólt is az igazságtalanságok, a fajgyűlölet, a fasizmus vadhajtásai ellen. Igazi antifasisztát veszítettünk el, nem feledve, hogy idős korában is békés harcos volt, a mindennapok eseményeit illetően naprakész volt, mindenre volt jobbító véleménye.

Harcos múltját számtalan díjjal, emlékéremmel, kitüntetéssel ismerték el határon innen, és határon túl; még utolsó napjaiban is.

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége gazdagodott alelnökének, Viczián Zoltánnak a bölcs útmutatásaival, hiszen élete utolsó napjáiig követte munkánkat.

A múlandóság a természet törvénye. Jól tudjuk, hogy ezt a törvényt el kell fogadjuk, akár várjuk Lucifert, akár nem. Nagyon nehéz behódolni a halálnak, akár hány forró nyár van mögöttünk, de aki olyan értékeket képviselt, mint drága barátunk, űrt hagy maga után. A szomorú mulandóság helye mai ittlétünk, és erkölcsi kötelességünk, hogy emléket állítsunk barátunknak, hogy újra és újra megújítsuk emlékezetét.

E visszapillantás a kialudt életre enyhíti a fájdalmat, midőn a nemlét gyöttrő gondolata helyett, az egykori élet meleg képével foglalatoskodunk.

MEASZ 2022

Abban reménykedünk, hogy az emlékezet életet ad; s kitetteiben emlegetnek, az halhatatlan lesz. Elköltözött az örök harcos és alkotó ember, de emléke a nemzeté maradt végleg; e nemzeté mely a hazafiságot szívében-lelkében hordozza. Az általa hagyott űr csak akkor oldódik fel, ha folytatjuk a példáját, hogy Hazánkat csak az Ő útmutatásaival óvhatjuk meg. Emlékét csak a saját életünk megszűnése lobbanthatja ki szívünkben.

Nyugodj békében, drága barátunk!

A MEASZ hagyományos, július 27-i Ságvári-megemlékezésén 2021-ben – a 77. évfordulón – a Magyar Liberális Párt elnöke, dr. Bósz Anett mondott beszédet, Nagyváradai Szűcs Mihály MEASZ-alelnök pedig versszavalattal működött közre. A tehetséges, sokrétű érdeklődésű, irodalmi vénával és ügyes szervezőkészséggel megáldott fiatalember, Ságvári Endre akkor halt meg, amikor a legfájdalmasabb meghalni: az antifasiszta koalíció világméretű győzelme előtt. De életének, munkásságának, küzdelmének és halálának értelme volt, mert segített elűzni a már-már mindent beborító sötétséget. Azok között őrizzük emlékét, „*akik nem voltak hajlandók részt venni a sötétség haszontalan cselekedeteiben*”, az olyan kevesek közt van a helye, mint az üldözötteket, a szenvedőket, a meggyilkoltakat védelmező, a gáztettekkel szembeforduló Bonhofferek, Wallenbergekek, Salkaházi Sárák, Szenes Hannák, Gidófalvy Lajosok, Kiss Jánosok, Bajcsy-Zsilinszky Endrék, stb. (Képforrás: Hanti Vilmos Facebook oldala)

2021. július végén a Klubrádióban beszélgetett Hanti Vilmos, a MEASZ és a FIR elnöke Szunyogh Szabolcs íróval, újságíróval, szerkesztővel, valamint Erdős André nyugalmazott ENSZ-nagykövettel a szerbiai antifasisztákról, Josip Broz Tito forradalmár-államfőről, Ságvári Endre illegális kommunista mozgalmárról, valamint az ENSZ egykori jugoszláviai szerepéről. (Kép-forrás: Hanti Vilmos Facebook oldala)

**Szabad sávot,
tisztá pályázatot
– hadd szóljon!**

**MEGHALT VITÁNYI IVÁN,
A MEASZ NEMZETI TANÁCSA
ELNÖKE**

**A MEASZ Vitányi Ivánban Radnóti-díjasát,
Bajcsy-Zsilinszky Endre harcostársát tiszteli,
köszönjük, hogy 2000 óta Nemzeti Tanácsunk
elnökletét is ellátta. Gazdag múltú emléke,
tanításai velünk maradnak. Nyugodjék békében!**

VITÁNYI IVÁN (1925–2021)

Protestáns értelmiségi család sarjaként született Debrecenben, sárospataki gyökerű apja egy ideig presbiter volt Abaújszántón, anyja régi dzsentricsaládból származott. Gimnazista korától Bartók hatására népzénetet tanult, maga is tett gyűjtőutakat. 1943-ban érettségizett a sárospataki Református Kollégiumban, majd a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen hallgatott filozófiát és esztétikát. Beiratkozott a színiakadémiára is, tagja volt a bartóki elveket a színjátszásba átültetni akaró Muharay Együttesnek. Megismerte a népi írókat, s egyre jobban a baloldali eszmék vonzókörébe került. 1944-ben bekapcsolódott a Magyar Diákok Szabadságfrontja elnevezésű ellenállási szervezetbe, az egyetemistákból szerveződött Görgey-zászlóalj tevékenységébe. A Gestapo letartóztatta, a sopronkőhidai fegyházból 1945 elején szabadult.

1946 őszén az akkor megalakult Magyar Színjátszók Egyesületének titkárává választották, majd a Tánc- és Kórusművészeti Kollégium titkára lett, 1947 és 1950 között a Táncszövetség vezetőségi tagja volt. Diplomáját 1950-ben szerezte

meg az akkor már Eötvös Loránd Tudományegyetem történelem-filozófia szakán, ahol Lukács György tanítványa is volt. A Lukácsot ért támadások miatt tanulmányait 1950-ben megszakította, és a Népművelési Minisztérium zenei főosztályának munkatársaként helyezkedett el.

1953-ban a Nagy Imre-féle reformcsoport tagja lett, a forradalmat megelőző időszakban a Petőfi Kör üléseinek állandó résztvevője, illetve az 1956-os forradalom alatt az Értelmiségi Forradalmi Bizottság tagja volt. A forradalom leverése után „ellenforradalmárnak” minősítették, másfél évig nem kapott állást, ezért kitanulta az esztergályos szakmát.

1958-tól a Muzsika, 1964-től 1972-ig a Valóság című folyóirat munkatársa, majd rovatvezetője volt. 1972-ben a Népművelési Intézet igazgatójává nevezték ki, ezzel egy időben kezdett tanítani az ELTE szociológiai tanszékén. 1971-ben szerezte meg a pszichológiai tudományok kandidátusa, 1980-ban a szociológiai tudományok doktora címet. 1980-tól a Művelődéskutatási Intézet igazgatója, 1986-ban az újonnan alakult Országos Közművelődési Központ főigazgatója lett, melynek átszervezése után, 1992-től az MTA Szociológiai Intézetének tudományos igazgatóhelyettesévé nevezték ki. 1975 és 1985 között az MTA Szociológiai Bizottságában is dolgozott.

Vitányi Iván 1945-től 1956-ig volt a Magyar Kommunista Párt, 1948-tól a Magyar Dolgozók Pártjának tagja. A Magyar Szocialista Munkáspártba 1972-ben lépett be, 1988-ban az Új Márciusi Front egyik alapítója és szervezője volt. 1989-ben lett a Magyar Szocialista Párt (MSZP) alapító tagja, 1990 és 1996 között az országos választmány elnöki tisztségét töltötte be. 2003-ban választották a párt művelődési tagozatának vezetőjévé. 1993 és 1995 között a

Demokratikus Charta egyik szövivője volt. 2002 óta a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége Nemzeti Tanácsának elnöke.

1990 és 2014 között országgyűlési képviselő volt, 2011-ig az MSZP frakciójában, 2011-től a DK soraiban politizált. 2010-ben csatlakozott a Gyúrsány Ferenc által életre hívott Demokratikus Koalíció Platformhoz, s amikor a platform 2011. október 22-én Demokratikus Koalíció (DK) néven önálló párttá alakult, az egyes számú párttagkönyvet kapta meg. 2011-től a DK örökös tiszteletbeli elnöke.

MEASZ 2022

Kutatási területei az esztétika, a kultúra szociológiája és pszichológiája, az életmód és a társadalmi szerkezet alakulása voltak. E témakörökben számos tanulmánya, cikke jelent meg, több könyve látott napvilágot. 2003-ban Radnóti Miklós-díjat, 2006-ban Lukács György-díjat, 2014-ben Bajcsy-Zsilinszky-émlékplakettet, 2015-ben, 90. születésnapján – első alkalommal – kapta meg a DK Új Köztársaságért Díját.

(Szöveg-forrás: Új Köztársaságért Alapítvány – ujkoztarsasagert.hu/dijak/11/vitanyi-ivan,
kép-források: antifaszista.hu, multesjovo.hu, Hanti Vilmos Facebook oldala,
a 43. oldalon Kerecsényi Zoltán felvétele látható)

„Magyar ellenállóként azért harcoltam a társaimmal, hogy ne legyen elnyomás, rabszolgaság; április 4-én pedig ennek az elvnek és a demokráciának a teljesülését ünnepeljük. Amennyiben a Szovjetunió nem szállt volna szembe a német fasizmussal, akkor nem tudni, mi lett volna a második világháború végkimenetele. Ez idő alatt kegyetlenségek és bűntények történtek, de az európai történelem soha nem volt vértelen; a nagy francia forradalomban is történtek kegyetlenségek, az emléke mégis dicsőséges...”

(Részlet Vitányi Ivánnak, a gellérthegi Szabadság-szobornál, a MEASZ megemlékezésén, 2015. április 4-én elmondott beszédéből.)

MEASZ 2022

2021. augusztus 26-án tartották Párkányban azt az antifasiszta megemlékezést, amelyet a 77 éve elkezdődött szlovák nemzeti antifasiszta felkelés alkalmából szerveztek. A rendezvényen felszólalt a város polgármestere és a MEASZ elnöke is. Szlovákiában a nap (augusztus 29-e) nemzeti ünnep, munkaszüneti nap 1992 óta. A képeken: Hanti Vilmos, a MEASZ elnöke és a tolmács, illetve a MEASZ delegációja. (Fotók: Szalai Tamás)

MEASZ 2022

A hagyományos központi ünnepséget tartották 2021. augusztus 29-én, Besztercebányán, Szlovákia nemzeti ünnepén, a szlovák antifasiszta felkelés 77. évfordulóján. Az eseményt a szlovák állami televízió egyenes adásban közvetítette. Az emlékprogramot jelenlétével és felszólalásával megtisztelte Zuzana Čaputová köztársasági elnök. Az emlékhelyen elhelyezésre került a FIR és a MEASZ szlovák, cseh antifasiszta szervezetekkel közös emlékkoszorúja; Besztercebányán, a kerek 100 esztendeje született néhai cseh államfő, Alexander Dubček fiával, Pavol Dubčekkel találkozott a FIR-MEASZ elnöke, Hanti Vilmos, aki felszólalt a nemzeti felkelés múzeumában rendezett országos antifasiszta konferencián is. (Képek forrása: Hanti Vilmos Facebook oldala)

FERENC PÁPA RADNÓTI MIKLÓS SZELLEMEBEN

„A Budapest két partját összekötő Lánchídhöz hasonlította a keresztény és a zsidó közösségek testvéri kapcsolatát Ferenc pápa, aki egységet szorgalmazott az antiszemitizmus ellen a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa és a zsidó közösségek képviselőivel tartott találkozón szeptember 12-én, a magyar fővárosban.

Ferenc pápa hangsúlyozta, hogy zsidók és keresztények elkötelezettsége vezetett a múltbéli válaszfalak lebontásához. »Zsidók és keresztények már nem az idegent, hanem a barátot akarjuk látni egymásban, nem az ellenfelet, hanem a testvért« – mondta a katolikus egyházfő. Emlékeztetett arra, hogy a találkozó éppen a zsidó újév és az engesztelés napja, a jom kippur ünnepe közé esik.

A pápa a főváros két részét összekötő Lánchidat hozta fel példaként, amely »nem olvasztja egygké, de összekapcsolja« a partokat. Hangsúlyozta, ilyennek kell lennie a kapcsolatnak keresztények és zsidók között: »mindig, ha valaki be akarta kebelezni a másikat, az nem építő volt, hanem romboló, ahogyan az is, aki ki akarta rekeszteni a másikat ahelyett, hogy befogadta volna. Hányszor megtörtént ez a történelemben! (...) Örködnünk és imádkoznunk kell, hogy ez soha többé ne következzen be«. Azon kell együtt dolgozni, hogy a »gyűlölet hullámai ne söpörhessék el többé

a jó viszonyt (...) az antiszemitizmus veszélyére gondolok, amely még mindig itt lappang Európában és másutt (...), ezt a gyújtózsínort kell eloltani« – tette hozzá.

Ferenc pápa idézett Radnóti Miklós bori noteszében szereplő eclogáiból is és egy pár szót ejtett a költő előéletéről, zsidóságáról és katolicizmusáról. Radnóti és Rilke versei nyomán úgy fogalmazott, »csak akkor fog hinni nekünk a világ, ha a béke gyökereivé és az egység csiráivá válunk, mivel azt várják tőlünk, hogy belőlünk szökkenjen szárba a reménység«...»

(Forrás: hvg.hu, neokohn.hu, fotó forrása: mazsihisz.hu)

A MEASZ IS ELHATÁROLÓDOTT FARKAS PÉTER BARNABÁSTÓL, A JOBBIK JELÖLTJÉTŐL

Azt mondjuk, kisebbik rossz a Jobbik a mai kormány szélsőjobbra tartó politikájával szemben, ezért támogatjuk a demokratikus ellenzéki összefogást a Jobbikkal együtt. De ez nem jelenti azt, hogy segítsünk mindenféle rasszista, antiszemita gazembert abban, hogy a széleskörű összefogást felhasználva a demokraták hátán bejusson a parlamentbe. Reméljük, ebben a kérdésben minden demokratikus párt hasonló módon gondolkodik!

Hanti Vilmos, a MEASZ elnöke

MEASZ 2022

MAGYAR ELLENÁLLÓK ÉS ANTIFASISZTÁK SZÖVETSÉGE
RADNÓTI MIKLÓS ANTIRASSZISTA DÍJ

2021

MOLNÁR PIROSKA
színművész

SZALAY KRISZTA
színművész

JUHÁSZ LÁSZLÓ
a MASZSZ nyugd.
tagozatának elnöke

UPOR LÁSZLÓ
dramaturg, műfordító,
egyetemi tanár

KOCSIS TAMÁS
újságíró

ÁTADTUK A 2020-AS ÉS A 2021-ES RADNÓTI-DÍJAKAT

2021-ben – a pandémia miatt – két év díjazottjainak kellett átadnunk a MEASZ Radnóti-díjait. A 2021-es díjátadásra a MÚOSZ fővárosi székházában, 21. alkalommal került sor. A felvezetőben még a 2020-as átadóra tervezett „Nem szabad félni” című kisvideót tekinthették meg a megjelentek, melyben neves díjazottjaink szavalták el Radnóti Miklós „Töredék” című költeményét. Ezt követően Hanti Vilmos MEASZ-FIR elnök, valamint Kocsi Ilona, a MÚOSZ elnöke – mint házigazda – köszöntötte a jelenlévőket.

A 2020-AS ÉS A 2021-ES DÍJAZOTTAK

A 2020-as díjazottak:

- *Auróra Közösségi Ház*
- *Brandt Viktor, álomszállító*
- *Csákányi Eszter, színművész*
- *Erdős André, nagykövet*
- *Filippo Giuffrida R paci,  js g r *
- *Gadó János, szociológus, újságíró*
- *Szénási Sándor,  js g r *
- *Kovács Gábor,  js g r *
- *Hegedűs Judit, közgazdász*
- *Doug Daniel,  zletember*
- *Heti Világgazdaság, folyóirat*
- *Horváth Csaba, polgármester*
- *Niedermüller Péter, polgármester*
- *Inotai András, közgazdász*
- *Lengyel László, közgazdász*
- *Karsai László, történész*
- *Kotroczó Róbert, az RTL Klub h rigazgatója*
- *Kronstein István, civil szervezeti vezető*
- *Lovas Tamás, zenész*
- *Mohácsi János, rendező*
- *Pápai Gábor, karikaturista*

A 2021-es díjazottak:

- *Molnár Piroska, színművész*
- *Upor László, dramaturg, műfordító*
- *Szalay Kriszta, színművész*
- *Juhász László, a Magyar Szakszervezeti Szövetség Nyugdijas Tagozatának elnöke*
- *Kocsis Tamás,  js g r *

DÍJAZEGYESÜLT EURÓPÁÉRT

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége elnöksége már régóta tervezi, hogy új elismerést hoz létre, az Egyesült Európáért Díjat, amelyet első alkalommal a pandémia miatt többször elhalasztott díjátadón, a Radnóti-díjakkal együtt, 2021. szeptember 29-én adtak át a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) fővárosi székházában.

A MEASZ elnökségének meggyőződése, hogy egy erős, egyesült Európa tud a nemzeti sajátosságok megőrzése mellett a mai kor kihívásainak megfelelően fejlődni – hangsúlyozta Hanti Vilmos a díjátadón. Az EU-s tagállamok a világ összes szabad országának egyharmadát teszik ki. Ez alapján nyugodtan kijelenthetjük – állapította meg a MEASZ elnöke –, hogy ma a különböző nevek mögött megjelenő totalitárius törekvések és diktatúrák, továbbá a nacionalista populizmus egyedüli ellenszere az európai egyesülés.

Trom András újságíró kapta 2021-ben a MEASZ – Egyesült Európáért Díjat (A díj Kocsis András szobrászművész alkotása.)

A Kertész Zsuzsa Kazinczy-díjas magyar televíziós bemondónő, pszichológus által felolvasott laudáció:

„Trom András Aranytoll életműdíjas újságíró, sokoldalú munkássága mellett civilként is aktívan vesz részt a közéletben. A közelmúltig a MÚOSZ Kül- és Biztonságpolitikai Szakosztályának elnöke volt, antirasszista kiállásáért megkapta a MEASZ Radnóti-díját, a szövetség támogatójaként pedig a Humanizmus Nagykövete címet. 2019-ben megalapította a MÚOSZ Európánkért Díját, s létrehozta az »Európánkért – szemben a populizmussal, nacionalizmussal, provincializmussal« nevű Facebook-csoportot. Radó Sándor nevelt fiaként hagyatékának gondozója, sorstörténetének és munkásságának kutatója. Többek között a »Dóra jelenti« című memoárkötet első, cenzúrázatlan kiadását szerkesztette. Az 1989-90-es magyar rendszerváltoztatás utáni másfél évtizedben a Világgazdaság című lap terjesztésében kontinensünk 17 országáról mintegy száz mellékletet készített, közelebb hozva ezeket az országokat és népeket hazánkhoz. A most első alkalommal átadott, a MEASZ által idén alapított Egyesült Európáért Díj nem is kerülhetne méltóbb kezekbe.”

A díjazott szavai: *„Igazán megtisztelő a számomra, hogy rám esett a választás a MEASZ új díjának elindításakor. Ez olyan gesztus, ami elkísér és erőt ad hátralevő életemben. Nagyon köszönöm, és gratulálok a mai meghitt díjátadó ünnepséghez, ami igazán méltó volt a MEASZ-hoz.”*

(Forrás: muosz.hu, fotók: B. Mezei Éva.)

ZUGLÓI RADNÓTI-DÍJASOK

Zugló polgármestere is átvehette a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének díját. Horváth Csaba családi indíttatása, hogy minden ember egyenlő, megkülönböztetésnek, hátrányos megkülönböztetésnek nincs helye.

„Nyugodtan mondhatjuk, hogy ez a díj az antirasszizmus Oscar-ja, nagyon megtisztelő azoknak, akik kapják. Ugyanakkor egy jobb világban nem lenne antirasszista díj, egy jobb világban a kirekesztés helyett elfogadás, a gyűlöletkeltés helyett szeretet van. Dolgozzunk azért, hogy ez így legyen” – fogalmazott Horváth Csaba a MÚOSZ székházában 2021. szeptember 29-én megtartott ünnepségen, ahol Lovas Tamás, zuglói kötődésű zenész is megkapta az elismerést. Lovas Tamás a zuglói Demokratikus Koalíció (DK) alapszervezet egyik legaktívabb tagja, hosszú évek óta az antifasiszta, demokráciapárti rendezvények elmaradhatatlan résztvevője, közreműködője, szereplője. (Fotója a következő oldalon!)

(Szöveg és képforrások:
zuglo.hu, DK Zugló – Facebook)

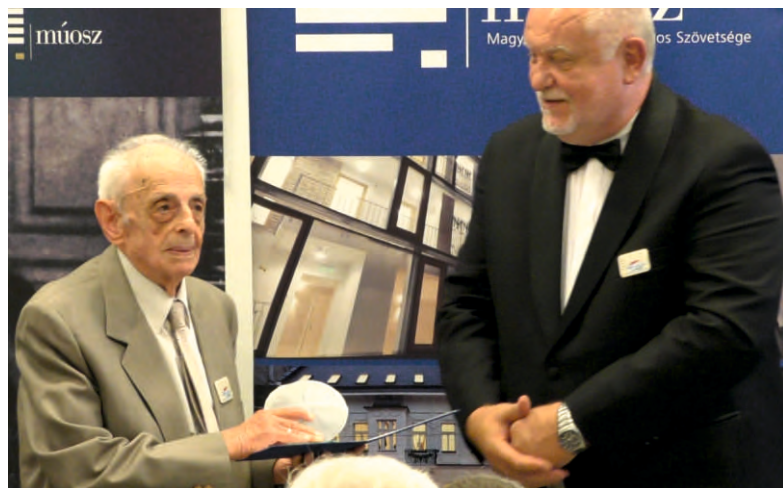
A HEGEDŰS JUDIT – DOUGLAS WALKER DANIEL HÁZASPÁRIS ÁTVETTE A RADNÓTI-DÍJAT

Douglas Walker Daniel amerikai matematikus, üzletember, katona. Az amerikai hadsereg ezredesként számos ENSZ-missziót vezetett. Hegedűs Judit a sokszínűség és befogadás témájának szakértője. A házaspár kerek húsz esztendeje, 2001 óta él Magyarországon. A nyílt, befogadó társadalom megteremtését

szolgálják alapítványukkal, az elsők között segítették Magyarországon a szolidaritást és önkéntességet többek között azzal, hogy adományokat gyűjtöttek kórházaknak, gyermekintézményeknek. A menekültválság idején több menekült családnak adtak élelmet és otthonukban átmeneti menedéket. Az antirasszizmus jegyében életük mindennapi része a sokszínűség és befogadás ügyének tanítása.

RADNÓTI-DÍJAS LETT KOVÁCS GÁBOR

A holokauszt-túlélő Kovács Gábor mérnökként kezdte pályáját, 1953-ban végezte el az újságíró-iskolát, de aktív újságírással csak az 1989-90-es rendszerváltoztatás után kezdett foglalkozni, többek között mint a Támpont külpolitikai szerkesztője. 2015 óta a tekintélyes francia baloldali folyóirat, a Le Monde Diplomatique magyar kiadásának egyik szerkesztője, emellett az Új Élet munkatársa. Tagja a Magyar Újságírók Országos Szövetségének. Munkássága mellett civilként is több rendezvényen tiltakozott az újjáéledő rasszizmus ellen.

RADNÓTI-DÍJAS LETT KOCSIS TAMÁS

Kocsis Tamás magyar újságíró, otthonában a Radnóti-díjjal. (Fia fotója.) Sajnáljuk, hogy személyesen nem tudott Tamás eljönni az átadóra. Így ezúttal is köszöntjük és gratulálunk számára! – A MEASZ elnöksége

„Apám mindenkor balról nézte a világot (kommunista sose volt), s tudatosan velem is ilyen irányból nézette. Formálódásomat alaposan megtámogatta két nyilas házkutatás 1944 végén (kilencéves voltam)

– 1945 tehát számomra nem is lehetett más, mint felszabadulás. Az persze gubancokat hagyott 14-15 éves fejemben, hogy később az ÁVH is éppen kétszer járt nálunk, s vitte magával apámat, azzal vádolva, hogy angol kém, bár a valódi magyarázat alighanem a harmincas évek elejéig visszavezethető töretlen kiszagzda-kötődése lehetett. A folytatásban azonban erősebb volt a hitem, hogy az a jó, ami a többségnek jó és csak viszonylag keveseknek rossz. S én hittem: abban, ami velem és körülöttem évtizedeken át a kis Magyarországon – a világháborúban győztes »nagyok« által eleve szűknek szánt korlátok lehetőségei közé kötözve – történt, mérhetetlenül több volt a jó, mint az ellenkezője. Igazam volt vagy sem? Világképem végeredménye mindenképpen az, hogy számomra ma már csak magamban kiérlelt igazságok léteznek. Egyszemélyes pártként zárom le az életemet. De a saját igazságaimat most is baloldalt – s olykor kicsit liberálisan – vélem megtalálni...”

(Forrás: naputonline.hu)

PILLANATFELVÉTELEK A 2020-21-ES RADNÓTI-DÍJAK ÁTADÁSÁRÓL (FOTÓ-FORRÁSOK: ANTIFASISZTA.HU)

MEASZ 2022

MEASZ 2022

MEASZ 2022

MEASZ 2022

Alapítva: 1896

BUDAPESTI
UJSÁGÍRÓK
EGYESÜLETE

múosz
Magyar Újságírók Szövetsége

MEASZ 2022

Esztergomban az első botlatóköveket 2021. október 1-jén adták át a városból elhurcolt és elpusztított zsidók utolsó lakhelyénél a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (MAZSIKE), valamint a MEASZ kezdeményezésére. A köveket Gunter Demnig német szobrászművész készítette. 17 darab került elhelyezésre nyolc helyszínen. Az esemény résztvevőit Salkovics Róbert esztergomi MEASZ-elnök, Kirschner Péter, a MAZSIKE elnöke, valamint Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere köszöntötte. Az esztergomi zsidóság múltját Peragovics Ferenc helytörténet-kutató ismertette a megjelenteknek.

**(Szöveg- és képforrások:
esztergom.hu, Hanti Vilmos Facebook oldala)**

KOLTÓI ANNA TERET AVATTUNK JÓZSEFVÁROSBAN, 2021. OKTÓBER 17-ÉN, A SZEGÉNYSÉG ELLENI KÜZ- DELEMVILÁGNAPJÁN

A MEASZ Radnóti-díjasának, Gurmai Zitának, a Magyar Szocialista Párt (MSZP) alelnökének avató beszédéből (rövidítve):

„Ahogyan a hősiesség, úgy a hőssé válás útja is ezer féle arcot ölthet. Lehetnek benne tévedések és zsákutcák, lehet kitérőkkel és kanyarokkal teli, de lehet nyílegyenes is. Így lehet hősünk például Bajcsy-Zsilinszky Endre és így Koltói Anna is. Az ő életútján nincsenek tévedések és nincsenek zsákutcák sem. Egyetlen cél vezette, egyetlen célért küzdött rendületlen: több jogot szerezni a nőknek.

Koltói Anna egyike azoknak, akikre érdemes emlékeznünk, akiket érdemes példaként megmutatnunk. Koltói Anna mozgalmi szinten kapcsolódott be a politikába – igaz, nem a nőmozgalmon, hanem a szakszervezeti mozgalmon keresztül, de ízig-veéig harcos politikus volt. Megharcolt a meggyőződéséért, politikai fogolyként járt börtönben, s élete végéig aktív politikai tisztviselő volt. 1942-től az akkori budapesti közgyűlés, Budapest Székesfőváros Törvényhatósági Bizottsága tagjaként tevékenykedett. És ezt a köztisztviséget betöltő nőt 1944. október 17-én, két nappal a nyilas hatalomátvétel után, a nyilasok a saját lakásán egyszerűen kivégezték.

Talán szimbolikusnak is tekinthetjük, hogy a nyilas terror idején a magyar nőmozgalomnak három mártírja van, időrendben: a szociáldemokrata Koltói Anna, a katolikus konzervatív Salkaházi Sára és a feminista Mellerné Miskolczi Eugénia. Salkaházi Sára emlékezetét nagyon helyesen, már régebben őrzi Budapest egyik

közterülete. Koltói Anna emlékezetét is évtizedeken át őrizte, nem is egy, míg a rendszerváltás antikommunista hevülete át nem keresztelte azokat.

Kései igazságszolgáltatás a mai, de felettébb indokolt: Koltói Anna nem egy totalitárius eszme hirdetője vagy egy elnyomó rezsim kiszolgálója volt. Épp ellenkezőleg. A nők egyenjogúságáért küzdött – vagyis szemben állt minden totalitárius gondolattal. A magyar nők nevében köszönöm, hogy a mai nappal igazságot szolgáltatunk az egyenjogúságért küzdő egyik mártírunknak. Külön köszönet jár azért, hogy felveszik a harcot azzal az otromba fideszes emlékezetpolitikával, ami az elmúlt évtizedet jellemezte. Mindig ritka esemény, ha egy nőről közterületet neveznek el. Értékeljük egy pillanatra ennek a jelentőségét! A nők oly sokáig nem vehettek részt saját jogon a politikai életben, hogy csak egy-két ritka hatalmas nőnek adatott meg, hogy saját nevével nyomot hagyasson a történelem lapjain.

Koltói Anna szakszervezetis, baloldali és bátor volt: csupa olyan dolgot képviselt, amelyet a mai hatalom megvet. Ma nem divat a munkásság jogaiért kiállni, ma alig szól valaki az urak közül, amikor egy gyárban csendreleletet írnak elő, hogy a szakszervezet nehogyszélni tudjon a kizsigerelt dolgozókkal...”

(Szöveg- és kép-források: Gurmai Zita és Hanti Vilmos
Facebook oldala)

„SOHA TÖBBÉ FASIZMUST!”

Tízezrek tiltakoztak 2021. október 16-án Rómában a szélsőjobboldal betiltását követelve, egy héttel azután, hogy erőszakba torkollott az oltási igazolvány kötelezővé tétele miatti tüntetés az olasz fővárosban. „Soha többé fasizmust!” – hirdették transzparenszeiken a felvonulók, akik az erőszakért felelőssé tett Új Erő (Forza Nuova, FN) neofasiszta szervezet betiltását követelték. A megmozdulást szervező szakszervezetek szerint 200 ezer ember vett részt a tüntetésen, amelyre 800 busszal és 10 különvonattal vitték az embereket. *„Nem csak a fasiszta squadrismónak kell választ adnunk, mert ez a tér mindazokat jelképezi, akik változást akarnak az országban, akik elutasítják a politikai erőszakot”* – szögezte le a tüntetésen Maurizio Landini, az Olasz Általános Munkás Konföderáció (CGIL) baloldali szakszervezeti szövetség főtitkára a San Giovanni in Laterano téren. Az előző szombati tiltakozás és a CGIL székházának megtámadása után az FN több vezetőjét őrizetbe vették. Luigi Sbarra, az Olasz Munkás Szakszervezetek Konföderációjának (CISL) főtitkára a neofasiszta és a neonáci szervezetek betiltására szólított fel. A kormányzó balközép Demokrata Párt bejelentette: már százezren írták alá az általuk kezdeményezett petíciót, amely arra szólítja fel az olasz törvényhozást, hogy tiltsa be a szélsőjobboldali szervezeteket.

(Szöveg- és képforrás: nepszava.hu)

Hanti Vilmost, a MEASZ és a FIR elnökét Észak-Macedónia nemzeti ünnepén, a Felkelés napján (2021. október 11-én), estebédén fogadta az ország miniszterelnöke, Zoran Zaev. A helyszín Prilep volt, ahol a rendőrházban elindult a fölkelés. Hanti Vilmos köszöntőjében elmondta, hogy Európa fejlődése csakis antifasiszta értékek alapján lehetséges. El kell utasítani a rasszizmus minden formáját. Fontos, hogy egy-egy ország, illetve település vezetője rendszeresen tegyen hitet ezen értékek mellett. A képen háttal a macedón antifasiszta szervezet elnöke, mellette jobbra az egyik, 100. évében járó macedón veterán, a miniszterelnök, és a város polgármestere. A miniszterelnökkel szemben Hanti Vilmos ül. (Fotó: Szalai Tamás)

